

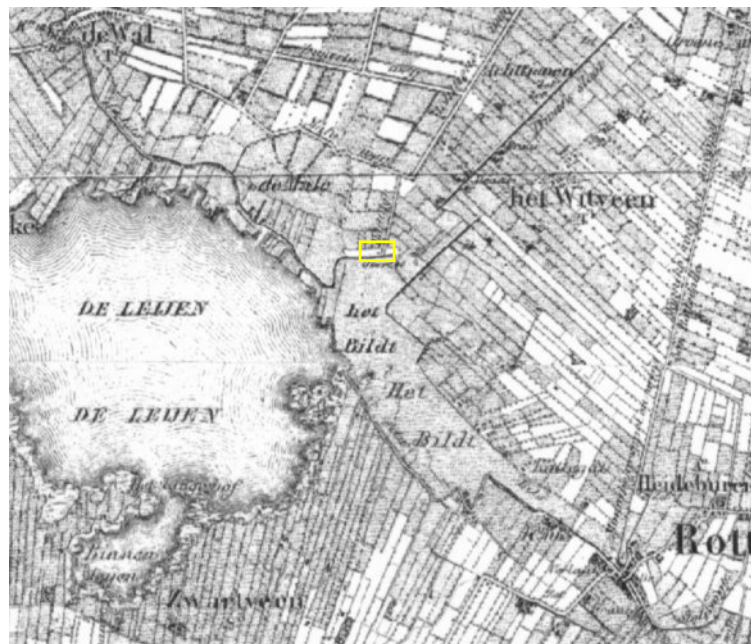

De onderzoekslocatie ligt aan de Bildtweg in de polder Witveen, even ten zuiden van Eastermar. Het ligt afgelegen in een hoek die door de rondom liggende singels onopvallend in het landschap ligt.

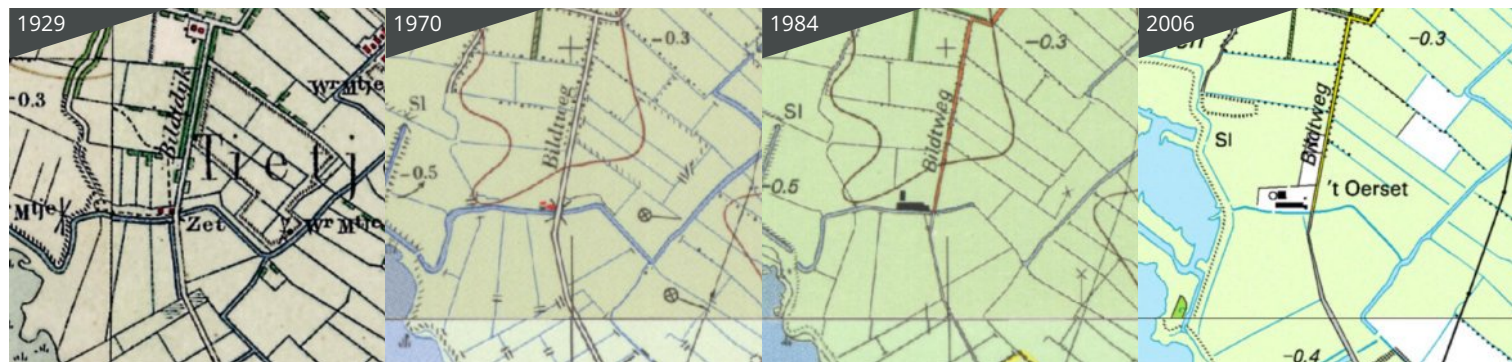
Het ligt in een buurtschap en een oud veengebied in de gemeente Tietjerksteradeelen en vormt het oostelijke buitengebied van Eastermar. Het is een landelijk gelegen buurtschap met boerderijen en vrijstaande huizen. De Bildtweg vormde samen met de Bildtreed en Bildtwei (die onder Rottevalle vallen) een tijdje de buurtschap Het Bildt. Maar deze plaatsduiding is in de twintigste eeuw verdwenen en alleen als veldnaam nog levend. Witveen zelf werd als veengebied in 1543 vermeld als 'opt Witte feenen' en in 1615 als de gemeene Witte feenen. De plaats zou rond 1620 als veenkolonie zijn gesticht door doopsgezinde vluchtelingen uit Zwitserland. In de 18e eeuw verschenen de spellingen Witfeen en Witveen voor de plaats. Het gebied werd dan t Witveen genoemd. De plaatsnaam zou een verwijzing zijn naar de kleur van het veen. Ook ter onderscheiding van het zuidelijker gelegen Zwartveen.

Vandaag de dag is het gebied gelegen in het nationale landschap Noordelijke Wouden. Tussen zandruggen lag hoog- en laagveen, dat de laatste twee eeuwen werd verveend. Als gevolg van de verveningen ontstond, na het uitbaggeren van het laagveen, in de 18e eeuw het meer De Leijen. Door de veenaftgraving waren lange, smalle percelen ontstaan. Op de zandgronden werden die niet door in de zomer droogvallende sloten maar door houtsingels van elzen gescheiden. De houtsingels dienden als veekering en voor boerengeriefhout. De combinatie van een slagenlandschap (lange, lineaire percelen) en een coulisselandschap (elzen en houtwallen) gaven de Friese Wouden al vroeg een uniek, intiem karakter. De lagere delen bleven open en de verkaveling was gericht op de ontginningsrichting.

De studielocatie ligt op een interessante hoek op de scheiding van drie verschillende landschapselementen. De plek zelf kende de afgelopen decennia een aardige ontwikkeling

De onderzoekslocatie aan de Bildtweg ligt even ten noorden van een voormalig veerhuis en herberg. Ten westen lag een hoogveengebiedje, De Male, ten oosten ligt het Witveen en ten zuiden van een zijslot van de Lits lag een onontgonnen laagveen genaamd Het Bildt. Daar ten zuiden van lag het ontginningsgebied van de Drachtstercompagnie. De Male ligt op de zandrug van Eastermar en was middels de Bildtdijk verbonden met de Maleweg en de Zwarteweg die rechtstreeks naar Eastermar voerde. Lang was het een uithoek maar rond 1900 werd de Bildsterdijk doorgetrokken naar Rottevalle. Korte tijd zien we rond de Bildtdijk bewoning die uiteindelijk weer verdwijnt. De overzet en herberg werd uiteindelijk na de herverkaveling in de jaren zeventig een agrarisch bedrijf en in de jaren tachtig werd het bedrijf grootschalig uitgebreid met een Hollandse Ligboxstal. Tegelijkertijd verdwenen veel van de singels en werd de Leyen naar het noorden uitgebreid. De landerijen werden opgehoogd maar het gebied bleef redelijk afgezonderde die vandaag de dag nog steeds moeilijk vanuit de openbare ruimte en de omgeving zichtbaar is door de resterende houtsingels.

De onderzoekslokatie wordt omzoomd door een aantal singels en is afgezonderd. De beplantingsstructuur vormt nu al een gedegen kader voor de inpassing van nieuwbouw.

De beplantingsstructuren zijn passend in het gebied. De gehele noordelijke perceelgrens bestaat uit een jonge aanplant die, na veel zorg, nu aanslaat. Het assortiment bestaat uit els, eik, berk, meidoorn en bosplantsoen. De oostelijke perceelgrens, liggend aan de Bildtweg, bestaat uit een hekwerk en enkele meer opgegroeide bomen (Eik, Berk, Meidoorn en Els). De zuidelijke perceelgrens vormt tevens de singel van het bestaande erf. Dit is een volwassen singel met Es, Eik, Wilg, Berk en Els. De singels rond het bestaande erf zijn goed onderhouden en zullen in stand gehouden worden. Essen die last krijgen van essentaksterfte zullen worden gerooid en vervangen door Lindes of Noorse Esdoorn. De bestaande doorgang tussen het nieuw op te richten erf en het huidige erf wordt aangevuld met Lindes en Noorse Esdoorn. Het huidige hek tot het perceel blijft in stand en vormt de toerit.

Binnen dit kader past een woonhuis. Plaatsing van de woning kan deels binnen het huidige bouwblok. Voorstel is om de voorgevel-rooilijn 10 meter achter de rooilijn van de aangelegene belendende woonhuizen te plaatsen. Hiermee komt de nieuwe woning verder van de weg en staat de nieuwbouw duidelijk op het tweede plan. Daarmee wordt ruimte gemaakt voor een voortuin wat aansluit bij de omgeving: agrarisch en met forse maatvoering. De oostelijke singel langs de Bildtweg kan gedund worden om de bomen goed tot wasdom te laten komen.

De achterzijde van het erf behoeft verder geen aanplant. Een enkele solitaire boom wordt aangeraden, eventueel een markering van “tuin” naar landschap middels een transparante aanplant met een rijtje streekeigen bomen: Els, Wilg of Berk. De zuidzijde van het nieuwe erf wordt vrijgehouden van opgaande beplanting. Dit wordt ingegeven door de behoefte aan doorzicht en het loskoppelen van de erven alsook om de energievoorziening van het pand middels PV op dak te waarborgen.

Landschappelijke inpassingskader
nieuwbouw Bildtweg 4a, Eastermar

CONCEPT 22092023

status: ter goedkeuring opdrachtgever

opdrachtgever:

Spoelstra omgevingsadviseur

Lytse Wei 20

9289 LB Drogeham

telefoon: 0512 36 99 00

fax: 0512 36 99 01

info@spoelstra-advies.nl

auteur: Ir. M.J. Oosterhagen.

Landschapsarchitect BNT 3.021101.001

projectnummer OLA0042020

Dit rapport is vervaardigd op verzoek en in eigendom van opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van adviseurs, opdrachtgever en auteur. Auteur is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit de toepassing van deze productie.

Opdrachtgever vrijwaart auteur voor aanspraken van derden in verband met toepassing van deze productie.